gult cyan magenta svart

Hægri skattur á íløgum uttanlands

Hóast vit nú hava fingi› tvey íløgufeløg í Føroyum, so eru skattligu vi›urskiftini hjá íleggjarunum enn ikki endaliga avgreidd

JÁKUP MØRK

Sum nevnt í bla›num í gjár, so rokna lei›slurnar í teimum bá›um íløgufeløgum, sum eru á føroyska marknа›inum vi›, at serliga smærri íleggjarar kunnu fáa stórar fyrimunir vi› slíkum feløgum.

Sum stø›an er í løtuni, er tó ein stór for›ing fyri, at íleggjararnir skulu fáa eitt nøktandi avkast úr íløgufeløgunum, nevnliga føroyska skattalógin.

Stø›an er nevnliga tann, at ein møguligur vinninur av útlendskum vir›isbrøvum ver›ur skatta›ur væl hægri, enn um talan er um føroysk vir›isbrøv.

Lóggávan hesum vi›víkjandi var› í sínari ti› smí›a, til tess at varveta sum mest av kapitali í Føroyum.

Nú er tó ein broyting ávegis hesum vi›víkjandi. Ein bólkur er settur, sum skal endursko›a alla vir›isbrævaskattalógina, og ver›ur hetta arbei›i ikki li›ugt fyrr enn i heyst.

Einfaldari

Karsten Hansen, landsst‡risma›ur í fíggjarmálum, sigur vi› Sosialin, at talan í stuttum er um ein sonevndan vinnuskattareform.

– Endamáli› vi› hesum er fyrst og fremst at gera lóggávuna á økinum einfaldari, tí sum er, er talan um eina rúgvu av ymsum reglum, sum eru galdandi á økinum, sigur landsst‡risma›urin.

Spurdur um ætlanin vi› hesum er ein liberalisering av økinum, svarar landsst‡risma›urin, at hetta er enn ikki tikin stø›a til.

– Í fyrsta umfari er bólkurin settur at endursko›a lóggávuna, solei›is at hon kann gerast einfaldari. Tá arbei›i› hjá bólkinum er li›ugt, fer politiska vi›ger›in av málinum í gongd, og tá ver›ur so stø›a tikin til millum anna› tann spurningin, grei›ir hann frá.

Sostatt er enn eingin avger› tikin um, hvørt íløgur í útlendsk og føroysk vir›isbrøv skulu skattast á jøvnum føti.

Mugu vera varin

Heldur ikki var lætt at fáa nakra grei›a útmelding frá landsst‡rrismanninum, tá vit spurdu hann, hvør hansara persónliga stø›a var í málinum.

Hann heldur, at vit eiga at vera ógvuliga varin vi› slíkum liberaliseringum, tí føroyska samfelagi› er somiki› líti› og vi›kvæmt. Hinvegin vísti hann eisini á, at vit heldur ikki kunnu læsa okkum úti frá umheiminum, men mugu fylgja vi› teimum altjó›a streymum, sum eru.

Eisini vísti hann á, at komandi tí›in helst fer at vi›føra stórar broytingar á økinum: – Ein møgulig oljuvinna fer eisini at hava sína ávirkan í hesum, og tí er í løtuni eitt sindur torført at gera eina grei›a ni›urstø›u hesum vi›víkjandi, sigur landsstyrisma›urin at enda.

Sum nevnt ver›ur arbei›i hjá bólkinum li›ugt einafer› í heyst, og hareftir fer politiska vi›ger›in av málinum i gongd.

Líkt er tí ikki til, at nakrar broytingar henda hesum vi›víkjandi í hesum inntøkuárinum.

Politiska vi›ger›in av málinum er enn ikki farin í gongd, so enn ber ikki til at siga, um ein liberalisering er ávegis, sigur Karsten Hansen

Stórur munur á

Inntøka av íløgum uttanlands ver›ur skatta› vi› upp til 60 prosentum

JÁKUP MØRK

Tá íløgur ver›a gjørdar í vir›isbrøv, er hetta sjálvsagt vi› tí fyri eyga, at fáa eitt avkast, sum er størri enn ta›, sum peningastovnarinir lata í rentu fyri innistandandi peningin.

Viningsb‡ti og renta

Ein partur av hesum avkasti er ta› møguliga vinningsb‡ti, sum eitt partafelag letur partaeigarunum, ella rentuvinningur av lánsbrøvum, um talan er um íløgu í hesi.

Ta› er júst í hesum, at stórur munur er á, hvussu vinningurin ver›ur skatta›ur.

Er talan um føroysk partabrøv og/ella lánsbrøv, ver›a bæ›i rentuvinningur og útgoldi› vinningsb‡ti skatta› vi› 35%.

Er talan hinvegin um útlendsk partabrøv og/ella lánsbrøv, ver›ur hetta rokna› sum vanlig skattskyldug inntøka.

Hetta merkir, at slíkur vinningur av íløgum uttanlands ver›ur skatta›ur vi› sonevnda marginalskattinum, sum er tann skattur, sum ver›ur latin av seinastu vunnu krónuni. Hesin kann vera heilt upp í 60%, og er talan sostatt um eina munandi øking í skattabyr›uni, sammett vi›, um talan hev›i veri› um íløgur í føroysk vir›isbrøv.

Einsljó›andi vi› sølu

Sum nevnt omanfyri, so er hesin partur av lóggávuni smí›a›ur, til tess at halda sum mest av kapitali í føroyska samfelagnum, og er ta› í løtuni óvist, um hesin partur av lóggávuni ver›ur broyttur.

Tá talan er um sølu av partabrøvum og harvi› einum møguligum kursvinningi, eru tó somu treytir galdandi fyri føroysk og útlendsk vir›isbrøv.

Vi› verandi lóggávu eru fleiri ymiskir prosentsatsir galdandi, alt eftir hvussu ognarvi›urskiftini av vir›isbrøvunum eru, men sum minstamark skulu partabrøv vera ogn hjá partaeigaranum í tr‡ ár, á›renn hesi kunnu seljast vi› einum skattafríum vinningi, me›an vinningur vi› sølu av lánsbrøvum ver›ur skatta›ur vi› 35%.

Landskassin tekur ein munandi størri bita, tá talan er um íløgur í útlendsk vir›isbrøv, sammett vi› íløgur í Føroyum

Bjartalí› heldur ólavsøkuprædikuna

Ta› ver›ur tann 34 ára gamli vi›arei›isprestурin, Meinhard Bjartalí›, i› ólavsøkudag trínir prædikustólin í dómkirkjuni í Havn

JOHN JOHANNESSEN

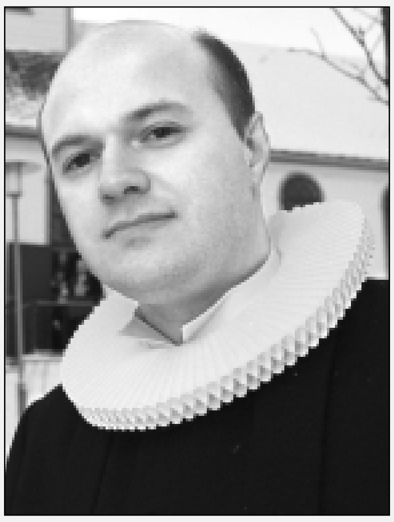

Meinhard Bjartalí› av Vi›arei›i ver›ur presturin, i› skal halda ólavsøkuprædikuna í ár.

Ta› er vanlig mannagongd, at onkur av teimum yngru prestunum, i› ikki hevur hildi› ólavsøkuprædikuna fyrr, stendur fyri hesi hátí›argu›stænastu.

Meinhard Bjartalí› tók gu›frø›iligt embætisprógv á lærda háskúlanum í Århus í 1997, og gjørdist hann beint eftir hetta prestur á Vi›arei›i, har hann hevur veri› prestur sí›ani.

Umframt at vera prestur, er Meinhard Bjartalí› eisini útbúgvin urguleikari. Hann tók nevniliga prelimi-nerprógv sum urguleikari á Kolding Seminarium í 1984, og hevur hann spælt nógv upp á urgu bæ›i á›renn og eftir hetta.

Fyri Meinhard Bjartalí› er ta› ein stór æra at vera tann, sum í ár er hevur fingi› hei›urin at halda ólavsøkuprædikuna. Men ungi presturin sær ta› eisini sum eina serliga avbjó›ing at halda hesa prædiku, hóast hann heldur allar prædikur vera avbjó›ingar í sjálvum sær.

Ólavsøkugu›stænastan ver›ur í dómkirkjuni ólavsøkudag kl. 11.